



..

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.52/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2023. március 3. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A társtettesként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt Terhelt1 I. rendű vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2022. szeptember 29. napján kihirdetett Kb.I.67/2022/7. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottakat az ellenük a Btk. 305. § a) pontjába ütköző, társtettesként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmenti.

Az ítélet ellen az ügyészség a kézbesítéstől számított nyolc napon belül fellebbezést jelenthet be.

Indokolás

[1] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2022. szeptember 29. napján kihirdetett Kb.I.67/2022/7. számú ítéletével Terhelt1 I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntettében, míg Terhelt2 II. rendű vádlottat a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző kötelességszegés szolgálatban vétségében mondta ki bűnösnek, ezért mindkét vádlottat megrovásban részesítette.

[2] A tárgyaláson a katonai ügyész három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be mindkét vádlott terhére súlyosítás, mindkét vádlott tekintetében a jogi minősítés megváltoztatása és bűnösségüknek társtettesként elkövetett hivatali visszaélésben történő megállapítása, valamint mindkét vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabása érdekében. Az I. rendű vádlott szintén három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést

jelentett be felmentés érdekében. A II. rendű vádlott az elsőfokú tárgyaláson fenntartott három munkanap gondolkodási időn belül felmentés érdekében fellebbezett. Az I. és II. rendű vádlottak védője az általa fenntartott három munkanap határidőn belül mindkét védeence tekintetében fellebbezést jelentett be felmentés érdekében.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.772/2022/4. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést mindkét vádlott esetében módosítással tartotta fenn. Az I. rendű vádlott esetében megrovás intézkedés helyett pénzbüntetés kiszabását, míg a II. rendű vádlott esetében bűnösségének a Btk. 438. § (1) bekezdés IV. fordulataiba ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében történő megállapítását, valamint intézkedés helyett pénzbüntetés kiszabását indítványozta. A másodfokú ügyészség átiratában utalt arra, hogy a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján mindkét vádlott tekintetében teljes körű, valamint, hogy az ügyben tartandó nyilvános ülésen nem kívánja képviseltetni magát. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta, és azok értékelésével a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja szerinti részben hiányos történeti tényállást állapított meg, amely azonban a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján orvosolható. Ennek érdekében indítványozta a történeti tényállásnak a kiegészítését a tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal első bekezdésében írtakkal, melyet követően az elsőfokú ítélet már felülvizsgálatra alkalmas lesz. A fellebbviteli főügyészség indítványozta még az elsőfokú ítéletnek a személyi körülmények körében az I. rendű vádlottat érintő pontosítását, és a II. rendű vádlottat érintő kiegészítését.

[4] Átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság okszerű következtetést vont mindkét vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette az I. rendű vádlott hivatali bűncselekményét a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetteként. Álláspontja szerint azonban tévedett a katonai tanács, amikor a II. rendű vádlott cselekményét a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, és annak IV. fordulata szerinti szolgálatban kötelességszegés vétségének minősítette. A vádlott kötelességét a schengeni határon vezényelt útlevélkezelői szolgálata során szegte meg. A fellebbviteli főügyészség érvelése szerint a II. rendű vádlott magatartása a schengeni külső határ ellenőrzéséhez kapcsolódó kiemelt érdekre, de a bűnüldözési érdekre is figyelemmel a szolgálatra nézve a jelentős hátrány veszélyével járt. A vádlottakkal szemben törvényi felhatalmazás alapján került sor a mesterséges élethelyzet kialakítására, amely keretek között a cselekmények elkövetésre kerültek. Ezen cselekmények tényállásszerűek, így társadalomra veszélyesek voltak. Így a két vádlott bűnösségét az ítélet megalapozatlanságán keresztül vitató és bűncselekmény hiányában felmentésüket kezdeményező védői fellebbezések nem foghatnak helyt.

[5] A fellebbviteli főügyészség indítványozta az I. rendű vádlott terhére értékelt bűnösségi körülményeket kiegészíteni azzal, hogy olyan hivatali bűncselekményt valósított meg, amelynek megakadályozására lett volna köteles, míg a II. rendű vádlott terhére értékelt bűnösségi körülményeket a kötelességszegés szolgálatban bűncselekmény elszaporodottságával indítványozta kiegészíteni. Álláspontja szerint mindkét vádlott esetében a Btk. 33. § (4) bekezdése alkalmazásával kiszabott pénzbüntetés szolgálja megfelelően a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. Összességében arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően

változtassa meg, melynek keretében az I. rendű vádlottal szemben súlyosításul pénzbüntetést szabjon ki. A II. rendű vádlott esetében arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét minősítse a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntettének, és vele szemben súlyosításul, a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával pénzbüntetést szabjon ki.

[6] A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben az elsőfokú ítélet ellen mindkét védenca tekintetében felmentés érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta. Beadványában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontjai szerint megalapozatlan, amely tényállásból a bíróság helytelenül következtetett az I. és II. rendű vádlottak bűnösségére. A védői álláspont szerint az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy a vádlottak terhére szándékos elkövetés megállapítható. Egyrészt a II. rendű vádlott a felvétel szerint határozottan azt mondta a tárgyaló tisztnek, hogy „nem mondhatok semmit”, továbbá nem is fejtett ki olyan magatartást, és nem mondott olyat a tárgyaló tisztnek, aminek alapján azt lehetne megállapítani, hogy szándékosan a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegte volna. Nem történt a II. rendű vádlott részéről olyan magatartás kifejtése, amely a törvényben írt nevesített elkövetési magatartásokkal – az elalvással, a szeszital fogyasztással vagy a rendeltetési hely elhagyásával – azonos súlyú sérelmet idézett volna elő.

[7] A védő a II. rendű vádlott cselekménye kapcsán utalt arra, hogy a tárgyalótiszt a megbízhatósági vizsgálat keretében lényegében provokált, többször újra és újra visszatért ugyanazon kérdésre, miközben a vádlottaknak maguknak is egy rejtett módon kellett a szolgálati feladatot elvégezni. A védői álláspont szerint a II. rendű vádlott a felvételek alapján láthatóan végrehajtotta a rejtett feladatát, ha figyelmetlensége folytán tett valami jogszabályba ütközőt, akkor az kizárólag a gondatlanság fogalomkörében értékelhető, ami kizárja a kötelességszegés szolgálatban vétsége megállapíthatóságát. Az I. rendű vádlott cselekménye kapcsán a védő vitatta, hogy védenca egyenes szándékkal követte volna ezt a cselekményét. Álláspontja szerint terhelt rendőr zászlós magatartásában nem érhető tetten kötelezettségének szándékos megszegése, vagy jogtalan előny okozásának célzata. A védői álláspont szerint csupán egy tudatos gondatlanságról lehet szó, amikor védenca „kotyogott” olyan dologról, amiről nem lett volna szabad, és ez legfeljebb szakszerűtlen rendőri magatartásnak minősülhet.

[8] A védő másodlagos indítványként az elsőfokú ítélet helybenhagyására, és az ügyészi indítvány elutasítására tett indítványt. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács védencai esetében helyesen tárta fel az enyhítő körülményeket és súlyosító körülményt nem állapított meg, tehát nem tévedett, amikor a büntetés kiszabását szükségtelennek találta és őket megrovásban részesítette.

[9] A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében mindkét védenca tekintetében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését, és az írásbeli indokolásában kifejtetteket tartotta fenn. Az írásbeli indokolását a megbízhatósági vizsgálat keretében

kifejtett tárgyaló tiszt magatartásra vonatkozóan egészítette ki azzal, hogy ő erőszakos, már-már provokáló magatartást tanúsított, feszegette a megbízhatósági vizsgálat lehetséges határait.

[10] A megbízhatósági vizsgálat során egy mesterséges élethelyzetet kell kialakítani, szimulálni kell azt a helyzetet, amelyben a vizsgálat alá vont személy a feladatait végzi. A védői álláspont szerint azonban egy átlagos állampolgár a határon nem mer olyan provokatív magatartást tanúsítani a rendőrökkel szemben, mint amit a tárgyalótiszt megengedett magának. Hangsúlyozta, hogy az I. rendű vádlott nem egyenes szándékkal valósította meg a cselekményt, a törvényben meghatározott célzat nem állapítható meg, tehát hivatali visszaélés részéről nem valósult meg. A II. rendű vádlott tekintetében pedig arra hivatkozott ismételt, hogy egy figyelmetlenségből adódó gondatlan mulasztás történt, ami szintén nem alapoz meg katonai bűncselekményt.

[11] Az I. és II. rendű vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatukban csatlakoztak a védőjük által előadottakhoz.

[12] A katonai ügyész, a vádlottak és védőjük által bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. Ennek megfelelően a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, továbbá az indokolás helyességét.

[13] A vádlottaknak és védőjüknek a felmentésre irányuló fellebbezése alapos.

[14] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eredetileg büntető végzés meghozatalára irányuló ügyészi indítványtól eltérve előkészítő ülést tűzött ki, majd a vádlotti nyilatkozatokra figyelemmel tárgyalásra tért át. Az elsőfokú bíróság mind az előkészítő ülés, mind a tárgyalás során az eljárási szabályokat betartotta, a vádlottakkal szemben törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott és az egyéb bizonyítékokat, így különösen a megbízhatósági vizsgálatról készült hang-és képfelvételt is az előírt módon tette a bizonyítás anyagává. Az érdekelték egyébként eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[15] Az I. és II. rendű vádlottak a tárgyaláson nem kívántak vallomást tenni. Az I. rendű vádlott az előkészítő ülésen a saját bűnösségét elismerte, de állítása szerint a II. rendű vádlott nem követett el bűncselekményt. A II. rendű vádlott nem ismerte el a bűnösségét. Az I. rendű vádlott a nyomozás során a gyanúsítás közlésekor nem kívánt vallomást tenni, csupán bűnösségét tagadó rövid nyilatkozatot tett, majd a nyomozás későbbi szakaszában írásbeli vallomást csatolt be, melyben nem vitatta, hogy tett olyan kijelentést a tárgyalótiszt előtt,

amiből esetleg a SISII jelzésre vonatkozó szabályok megsértésére lehet következtetni, azonban határozottan tagadta, hogy magatartásával bűncselekményt követett volna el. Védekezése szerint korábban sohasem találkozott a tárgyaló tiszttel, sem jogtalan hátrány okozására, sem jogtalan előny szerzésére nem törekedett, de a tárgyalótiszt olyan jól játszott a gépjármű ellenőrzés miatti zavarodottságát, hogy valamifajta magyarázatot kívánt adni neki. A II. rendű vádlott a nyomozás során, a gyanúsításakor csupán a bűnösségét tagadó rövid nyilatkozatot tett, majd írásbeli vallomást csatolt be, melyben határozottan állította, hogy a számára előírt szabályokat nem szegte meg, továbbá, hogy senkinek sem kívánt előnyt nyújtani, vagy hátrányt okozni.

[16] A katonai tanács a bizonyítási eljárás során megtekintette a megbízhatósági eljárásról készített kép-és hangfelvételt, valamint ismertette a releváns iratokat. Az általa megállapított tényállás azonban a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja szerint megalapozatlan, mert a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett, amikor ítélete [10] bekezdésében azt rögzítette, hogy az I. rendű vádlott az intézkedés alá vont személynek kedvezni akart, és ezért figyelmeztette arra, hogy a járművet figyelik és azt lehetőség szerint ne használja. Szintén helytelenül következtetett, amikor az ítélet [11]-[16] bekezdéseiben azt rögzítette, hogy a II. rendű vádlott intézkedése során hivatkozott szolgálati kötelezettségeit megszegte. Ezért a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú ítélet tényállása [10] bekezdését, valamint a [11]-[16] bekezdésekből a II. rendű vádlott köteleességszegésére vonatkozó utalásokat mellőzte, ahogy az indokolásból is mellőzte az erre vonatkozó megállapításokat.

[17] A másodfokú bíróság nem értett egyet a fellebbviteli főügyészségnek az átiratban írt azon indítványával, hogy a katonai tanács által megállapított tényállást az elsőfokú bíróság tárgyalásáról készült jegyzőkönyv 3. oldal első bekezdésében írt szövegrésszel, lényegében a megbízhatósági vizsgálat teljes hanganyagával egészítse ki. Az ügyészség a vádemelés során a vádiratában megjelölte azokat a kijelentéseket, amelyekkel – álláspontja szerint – az I. és II. rendű vádlottak a terhükre rótt bűncselekményt megvalósították. Ezzel a vád kereteit meghatározta, a másodfokú bíróság eljárása során nem tágíthatja ki a vád kereteit, és nem szerepeltethet a tényállásban olyan, a vádiratban nem írt vádlotti kijelentéseket, amelyek esetében vizsgálni kellene, hogy azokkal a vádlottak köteleességszegést valósítottak-e meg.

[18] A Fővárosi Ítéltábla, figyelemmel arra, hogy a büntetőeljárás megindítására megbízhatósági vizsgálat során tanúsított vádlotti magatartások miatt került sor, vizsgálta magának a megbízhatósági vizsgálatnak a törvényességét. A megbízhatósági vizsgálat lefolytatását a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 7/A-7/D § terjedő rendelkezései, valamint a tényállásban írt időpontban még a Rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szervek kijelöléséről, valamint feladatai ellátásának, a kifogástalan életvitel ellenőrzés és a megbízhatósági vizsgálat részletes szabályainak megállapításáról szóló 293/2012. (XII. 22.) Kormányrendelet 10-13. §-ai szabályozták. A megbízhatósági vizsgálatkal kapcsolatban indult büntetőeljárások vonatkozásában iránymutatást adnak még a Kúria, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának határozatai, különös figyelemmel a Teixeira de Castro v. Portugália, a Ramanauskas v. Litvánia, és a Bannikova v. Oroszország ügyekben hozott ítéletekre. Ezeknek a

megbízhatósági vizsgálatra vonatkozó dokumentációval való összevetése alapján szükséges kiemelni, hogy a megbízhatósági vizsgálat eredeti célszemélye a II. rendű vádlott volt, a végrehajtási terv a vizsgálat végrehajtásának indokaként csak az ő esetében hivatkozik konkrét visszaélésre, korrupcióra következtetést engedő körülményekre. Az I. rendű vádlott tekintetében a végrehajtási tervnek a végrehajtás elvégzését indokoló része egyáltalán nem tartalmaz olyan körülményt, amely arra utalna, hogy ezen vádlott esetében valamely fokozott kockázat merült volna fel, hajlamos lenne szolgálati kötelezettségeit megszegni, vagy korrupciós bűncselekményt elkövetni. Az indokolás kizárólag egyetlen technikai körülményre hivatkozik, hogy a II. rendű vádlottal szemben indokolt és lefolytatni kívánt megbízhatósági vizsgálat nem végezhető el az I. rendű vádlott figyelmen kívül hagyásával.

[19] A hatóságok tehát olyan személlyel szemben jártak el, akivel kapcsolatban nem volt okuk azt feltételezni, hogy a hivatali kötelességét megszegve bűncselekményt követ el, mivel vele szemben korábban ilyen eljárás nem folyt, erre vonatkozóan adat nem merült fel. Ezt a körülményt pedig az Emberi Jogok Európai Bírósága az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk szerinti tisztességes tárgyaláshoz való jog megsértéseként értékeli a hivatkozott ítéletekből kitűnő gyakorlatában.

[20] A megbízhatósági vizsgálat célja az volt, hogy az I. rendű vádlott alakulatl közúti határátkelőhelyen végzett elkülönített ellenőri szolgálata, illetve a II. rendű vádlott ugyanott ellátott útlevélezési szolgálata során a SISII rendszerben tárolt adatokra vonatkozó kötelezettségeit ellátja-e. Az Rtv. a Schengeni Információs Rendszerben elhelyezett rejtett ellenőrzésre irányuló figyelmeztető jelzés végrehajtásával kapcsolatban a 46/C. §-ában rendelkezik. Ennek lényege szerint a rendőr a rejtett ellenőrzésre történő utalás és a rejtett ellenőrzés céljának veszélyeztetése nélkül, kizárólag annak az intézkedésnek a tényét és célját közölheti, amelynek során a rejtett ellenőrzésre irányuló figyelmeztető jelzés végrehajtására kerül sor. Az intézkedése során rögzítendő adatokon túl, ha ez a rejtett ellenőrzésre irányuló figyelmeztető jelzés végrehajtásának célját nem veszélyezteti, rögzítheti az intézkedéssel érintett személy vagy jármű megtalálásának tényét, körülményeit, az intézkedés helyét, idejét indokát, az utazás útvonalát és úticélját, az intézkedéssel érintett személyt kísérő, illetve az intézkedéssel érintett járműben utazó személyek természetes személyazonosító adatait, a használt jármű azonosításához szükséges adatokat és a szállított tárgyakra vonatkozó adatokat. A 22/2018. (VI. 12.) ORFK utasítás 5. pontja vonatkozik a rejtett ellenőrzés esetén követendő eljárásra. Ennek lényege szerint, ha a figyelmeztető jelzés alapján a személlyel, vagy tárggyal kapcsolatban az eljárás jellegének leplezésével kell információkat gyűjteni, a jelzést észlelő szolgálati személynek az Rtv.-ben írt adatokat oly módon kell a személy kikérdezésével, illetve a tárgyra vonatkozó adatok rögzítésével megszereznie, hogy a személy az intézkedés céljáról nem szerezhet tudomást. A kikérdezéssel és adatrögzítéssel annyi információt kell összegyűjteni, amennyi az intézkedés leplezett jellegének felfedése nélkül lehetséges. Az I. és a II. rendű vádlott feladata tehát az volt, hogy az SISII jelzés észlelését követően a határátlépéskor szokásos rendes ellenőrzés kereteit meghaladóan szerezzenek információt az Rtv. 46/C. pontjában felsorolt adatokról anélkül, hogy lelepleződne az, hogy a normál határellenőrzés kereteit meghaladó ellenőrzés történik. Ennek során a vádlottaknak egyrészt a tárgyalótiszt járművének rejtett ellenőrzését, és értelemszerűen céljának titkolásával, de a kikérdezését kellett elvégezni. Jelen esetben tehát a vádlottaknak azt kellett eltitkolniuk az ellenőrzés során, hogy a jármű a hatóság folyamatos figyelemmel kísérése alatt áll, arról a hatóság folyamatosan adatokat próbál gyűjteni.

[21] Ebből a szempontból van jelentősége annak, hogy az I. és a II. rendű vádlottak az ellenőrzés során a tárgyaló tiszttel milyen kommunikációt folytattak, megszegték-e a feladat elvégzése során az ellenőrzés céljának titokban tartására vonatkozó szabályt. A vádirat és a tényállás is azt tartalmazza, hogy a II. rendű vádlott azzal a kijelentéssel szegte meg a kötelezettségét, hogy „veled semmi probléma nincsen”, csak az autóval „van baj”, míg az I. rendű vádlott azzal a magatartásával, hogy többször is közölte a tárgyaló tiszttel, hogy „figyelik az autót” és mindig meg fogják állítani, ezért jobb lenne, ha a kölcsönkért autót visszaadná a tulajdonosának és ezzel a gépkocsival többé nem közlekedne. A nyomozati iratok között rendelkezésre áll a megbízhatósági vizsgálat hang- és képanyaga lemezen, valamint jelentésként írott formában is. Ezekből megállapítható, hogy az I. és II. rendű vádlottak, mind a jármű átvizsgálása során, mind a tárgyalótiszt beszéltetésével, kikérdezésével elvégezték a SISII jelzés észlelése kapcsán fellépő feladataikat, és a II. rendű vádlott nem tett olyan kijelentést, amelyből az derülne ki, hogy a hatóság a járművet rejtetten figyel, arról adatokat gyűjt. Részéről a „veled nincs baj” kijelentés nem tekinthető feladata megszegésének, abból a schengeni jelzés alapján történő fokozott figyelésre és adatgyűjtésre nem lehet következtetni.

[22] Nem kétséges, hogy az I. rendű vádlott részéről elhangzott a tárgyalótiszt felé a járművel kapcsolatban az a kijelentése, hogy „a tulajdonos olyan dolgot csinált vele, amiért figyelik ezt az autót”, amely kijelentés már egyértelműen olyan információ kiadásának minősül, amelyet a vádlott megőrizni lett volna köteles. Szükséges rögzíteni, azonban azt is, hogy a jármű hatósági ellenőrzésére, figyelésére vonatkozó kijelentés az I. rendű vádlott részéről azt követően hangzik el, hogy korábban a tárgyalótiszt már négy alkalommal rákérdezett.

[23] Az I. rendű vádlott tekintetében készült végrehajtási terv csak arra az esetre írja elő a tárgyaló tisztnak, hogy csak egy alkalommal ajánlja fel az előnyt, ha a vizsgálat alá vont személlyel szemben vesztegetésre került volna sor. Ilyen esetre írja elő, hogy nem lehet megismételni. Nem kétséges azonban, hogy a tárgyalótiszt a sorozatos kérdésekkel mintegy nyomás alá helyezte a vizsgálat alá vont személyt, ez a magatartás pedig az EJEB gyakorlata szerint is az Emberi jogok európai egyezménye 6. cikkének megsértését jelenti.

[24] A másodfokú bíróság a II. rendű vádlott cselekménye elsőfokú ítéletben írt bűnösségével, jogi minősítésével kapcsolatban csupán megjegyzi, hogy Terhelt2 részéről kifejtett magatartás bűncselekményt nem valósít meg. A Btk. 438. § (1) bekezdésben írt bűncselekményt az követi el, aki ör, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban – az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés rendelkezéseit megszegve – elalszik, vagy a szolgálat ideje alatt szeszes italt, illetve kábítószer vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi. A vádlott tényállásban írt magatartásával kapcsolatban nyilvánvalóan nem vetődik fel, hogy elalvással, a szolgálati hely elhagyásával vagy szeszesital, kábítószer, illetve kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyag fogyasztásával valósított volna meg bűncselekményt. A szolgálatára vonatkozó

szolgálati rendelkezések kapcsán rögzíteni lehet, hogy a II. rendű vádlott útlevél ellenőrző szolgálata során szabályszerűen beléptette a tárgyaló tisztet Magyarország területére, tehát ebben a tekintetben mulasztás nem történt. A SISII jelzés elhelyezése kapcsán felmerült speciális feladatokat, mind a jármű rejtett átvizsgálását, mind a szükséges információ megszerzése érdekében a tárgyalótiszt kikérdezését elvégezte. Amennyiben részéről a rejtettségre vonatkozó előírás megsértésére került volna sor, abban az esetben is magatartása legfeljebb szakszerűtlen rendőri intézkedésként lenne értékelhető, hiszen az egyidőben elvégzendő többféle, többirányú szolgálati feladat közül csupán egyet mulasztott volna, amelyért legfeljebb fegyelmi úton lenne felelősségre vonható. A fellebbviteli főügyészség átiratában helytállóan hivatkozott arra, hogy a II. rendű vádlott a schengeni külső határon látott el útlevélkezelői szolgálatot, tehát kiemelt fontosságú helyen, így felvetődhet a jelentős hátrány veszélye. Az őrizet szempontjából Magyarország államhatára kiemelt fontosságú, de abból a szempontból, hogy az ott elkövetett köteleességszegés megteremti a határsértés lehetőségét, személyek és tárgyak jogtalan államhatáron történő áthaladását, ezen keresztül a szolgálatra jelentős hátrány bekövetkezésének veszélyét. A II. rendű vádlott magatartása azonban semmilyen távoli kapcsolatba sem hozható a határsértés lehetőségével. Szükséges azonban még egyszer rögzíteni, hogy sem a vádirat, sem az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem rögzít a II. rendű vádlott részéről olyan cselekményt, kijelentést, amely a SISII jelzéshez kapcsolódó szabályok megsértését jelentené, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa Terhelt2 II. rendű vádlottat az ellene a Btk. 305. § a) pontjába ütköző, társtettesként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján – bűncselekmény hiányában – felmentette.

[25] Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor Terhelt1 I. rendű vádlott bűnösségét a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében megállapította. Ezt a bűncselekményt az a hivatalos személy követi el, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen a hivatali köteleességét megszegi. A tényállás célzatot tartalmaz, csak egyenes szándékkal követhető el. Nem kétséges, hogy az I. rendű vádlott a tárgyalótiszt felé tett azon kijelentésével, hogy a hatóságok figyelik az autót, a rejtett ellenőrzés esetén követendő eljárásra vonatkozó szabályokat megszegte. Az is nyilvánvaló, hogy terhelt1 rendőr zászlós a tárgyaló tisztet korábban nem ismerte, neki nem akart előnyt nyújtani, vagy hátrányt okozni. A megbízhatósági vizsgálat során rögzített hang és képanyag alapján nem kétséges, hogy az I. rendű vádlott a schengeni információs rendszerben elhelyezett rejtett ellenőrzésre irányuló figyelmeztető jelzés végrehajtása során igyekezett a feladatait elvégezni. Ennek során mind a tárgyalótiszt által vezetett gépjármű átkutatása, mind a tárgyaló tiszttől történő információszerzés, kikérdezés megtörtént. A határon történő átléptetéskor, de bármilyen más esetben is, az intézkedés alá vont személy rejtett, vagy fedett kikérdezése egyoldalú kommunikáció útján nem történhet meg. terhelt1 rendőr zászlós beszélgetni kezdett a tárgyaló tiszttel, melynek során nemcsak ő, hanem az útlevél és gépjármű ellenőrzés alá vont személy is kérdéseket tett fel. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az I. rendű vádlottat nem az a cél vezette, hogy a tárgyaló tisztnak jogtalan előnyt szerezzen, hanem egyoldalúan az általa megszerezni kívánt információra koncentrált, közben nem kontrollálta megfelelően azt, hogy ő milyen információt ad át. Nyilván ebben a szituációban az intézkedés alá vont személy kérdésére reagálni kellett valamit, egyrészt a kommunikáció fenntartása érdekében, másrészt, hogy az információszerzés, a kötetlen beszélgetés fedésében maradjon. A „sok mindent nem árulhatunk el”, „többet nem nagyon mondhatok”, kijelentések nem arra utalnak, hogy az I. rendű vádlott titokban tartandó információ átadásával jogtalan előnyben kívánta volna részesíteni a tárgyaló tisztet. A szolgálati feladata elvégzése során, gondatlanságából adódóan mulasztott el arra koncentrálni,



hogy az ellenőrzés alatt álló személy az intézkedés céljáról nem szerezhethet tudomást, és az adatrögzítéssel annyi információt kell összegyűjteni, amennyi az intézkedés leplezett jellegének felfedése nélkül lehetséges. Figyelemmel azonban arra, hogy a hivatali visszaélés kizárólag egyenes szándékkal követhető el, ezért a másodfokú bíróság Terhelt I. rendű vádlottat az ellene a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján – bűncselekmény hiányában – felmentette.

[26] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén, valamint a Be. 615. § (1) bekezdésén és (2) bekezdésének b) pontján alapszik.

Budapest 2023. március 3.

Dr. Török Zsolt dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó bíró

bíró

.